

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 512

Phẩm 18: THIÊN HỮU

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát mới học Đại thừa làm sao học được Bát-nhã, Tinh lự, Tinh tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát mới học Đại thừa muốn học Bát-nhã cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa, trước hết phải gần gũi, phụng sự cúng dường bậc thiện hữu chân tịnh, khéo thuyết giảng, phân biệt Bát-nhã cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa. Nghĩa là khi thuyết kinh Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa nên khuyên răn, dạy bảo hàng Bồ-tát mới học Đại thừa rằng: Hãy đến đây, thiện nam! Ông nên siêng năng tu Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tinh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa. Khi siêng tu, ông nên dùng vô sở đắc làm phương tiện, cùng các hữu tình bình đẳng đồng hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Ông chớ dùng sắc uẩn cho đến thức uẩn mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng nhãn xứ cho đến ý xứ mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng sắc xứ cho đến pháp xứ mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng nhãn giới cho đến ý giới mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột, cũng đừng dùng sắc giới cho đến pháp giới mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng nhãn thức giới cho đến ý thức giới mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột, cũng đừng dùng nhãn xúc cho đến ý xúc mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra, cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng địa giới, cho đến thức giới mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng nhân duyên cho đến tăng thượng duyên mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng vô minh cho đến lão tử mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn giới mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng bốn Tinh lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng tám Giải thoát, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng ba pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng bậc Tịnh quán cho đến bậc Như Lai mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; đừng dùng tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng năm loại mắt, sáu phép thần thông mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp mà

thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng pháp không quên mất hằng trụ xả mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng tất cả hạnh của Đại Bồ-tát, quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột; cũng đừng dùng trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng mà thủ đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Thiện nam, nếu không chấp giữ sắc liền đắc quả vị Giác ngộ cao tột, cho đến không chấp giữ trí Nhất thiết tướng liền đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Thiện nam, khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, ông chớ tham đắm sắc, thọ, tưởng, hành, thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng. Vì sắc cho đến trí Nhất thiết tướng chẳng đáng để tham đắm. Vì sao? Thiện nam, vì tất cả pháp tự tánh là không.

Bấy giờ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Các Đại Bồ-tát thường làm việc khó làm. Ở trong tất cả pháp tự tướng là không mà mong cầu quả vị Giác ngộ cao tột, muốn chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy! Các Đại Bồ-tát thường làm việc khó. Ở trong tất cả pháp tự tướng là không mà mong cầu quả vị Giác ngộ cao tột, muốn chứng quả vị Giác ngộ cao tột. Thiện Hiện nên biết, tuy các Đại Bồ-tát biết các pháp đều như việc huyễn hóa nói rộng cho đến như thành Tầm hương tự tướng đều là không, nhưng vì thế gian được nghĩa lợi, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn cho thế gian được lợi ích, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn cho thế gian được an lạc, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn cứu vớt thế gian nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì làm cho thế gian quay về nương tựa nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì làm chỗ cư trú cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn chỉ con đường cứu cánh cho thế gian, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm hòn đảo cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm mặt trời mặt trăng cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm đèn đuốc cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm người dẫn đường cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm tướng soái cho thế gian, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Vì muốn làm nơi cho thế gian hướng đến, nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì muốn cho thế gian được nghĩa lợi nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát vì muốn giải thoát các việc khổ não cho tất cả các hữu tình nên tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Đó là Đại Bồ-tát vì muốn cho thế gian được nghĩa lợi nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì muốn cho thế gian được lợi ích nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát vì muốn cứu vớt các hữu tình đang run sợ trong năm đường được an ổn nơi bờ Niết-bàn không còn sợ hãi kia nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Đó là Đại Bồ-tát vì muốn cho thế gian, được lợi ích nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì muốn thế gian được an lạc nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát vì cứu vớt hữu tình khổ đau sầu não đặt lên bờ Niết-bàn an ổn kia nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tột. Đó là Đại Bồ-tát vì muốn thế gian được an lạc nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì muốn cứu vớt thế gian nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao

tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát thấy các hữu tình đọa trong ba đường ác, vì muốn cứu vớt và khiến họ tu nghiệp lành lần lần nương vào ba thừa mà đi đến xuất ly, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì muốn cứu vớt các thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm chỗ quay về nương tựa cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát vì khiến cho tất cả hữu tình đang bị các khổ sinh, già, bệnh, chết sâu than buồn lo bức bách, mau được giải thoát các khổ sinh... an trụ cảnh giới Niết-bàn vô dư nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì làm chỗ quay về nương tựa cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm chỗ cư trú cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát muốn vì hữu tình nói tất cả pháp đều chẳng hòa hợp nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì làm chỗ ở cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là tất cả pháp đều chẳng hòa hợp?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các sắc chẳng hòa hợp tức sắc chẳng lệ thuộc nhau. Nếu sắc chẳng lệ thuộc nhau tức sắc không sinh. Nếu sắc không sinh tức sắc không diệt. Nếu sắc không diệt tức sắc chẳng hòa hợp. Thọ, tưởng, hành, thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng cũng đều như vậy. Các Đại Bồ-tát muốn vì hữu tình nói tất cả pháp đều có sự không hòa hợp này, nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát muốn chỉ con đường cứu cánh cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt, muốn vì hữu tình thuyết pháp như vậy: sắc ở bờ kia tức chẳng phải là sắc. Thọ, tưởng, hành, thức, ở bờ kia tức chẳng phải là thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết ở bờ kia tức chẳng phải là trí Nhất thiết. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng ở bờ kia tức chẳng phải là trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Thiện Hiện nên biết, như tướng của tất cả sắc... ở bờ kia thì tất cả pháp cũng vậy.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

–Nếu tất cả pháp đều như sắc... là tướng của bờ kia, thì tại sao đối với tất cả pháp, Đại Bồ-tát còn phải chứng Đăng chánh giác để làm gì? Vì sao? Vì chẳng phải trong sắc ở bờ kia có sự phân biệt như vậy: Nghĩa là đây là sắc, đây là thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng. Chẳng phải trong thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng ở bờ kia có phân biệt như vậy: Nghĩa là đây là sắc, đây là thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy! Chẳng phải trong sắc ở bờ kia có sự phân biệt như vậy: Nghĩa là đây là sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng. Như vậy cho đến chẳng phải trong trí Nhất thiết tướng ở bờ kia có phân biệt như vậy: Nghĩa là đây là sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng. Vì tất cả pháp bản tánh là không. Thiện Hiện nên biết, các Đại Bồ-tát có thể làm việc khó làm. Nghĩa là tuy quán tướng của tất cả pháp đều vắng lặng, sâu xa, mầu nhiệm mà tâm chẳng chìm mất, lại nghĩ: Ta đối với pháp này đã chứng Đăng giác rồi, đã chứng được quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên nói khai thị pháp vắng lặng sâu mầu ấy. Đó là Đại Bồ-tát muốn chỉ đường cứu cánh cho thế gian nên hướng tới quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát làm hòn đảo cho thế gian nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, thí như giữa biển, sông, hồ, lớn hoặc nhỏ có khoảng đất cao nổi lên có thể ở được, có nước xung quanh, gọi là hòn đảo.

Cũng vậy Thiện Hiện, sắc cho đến thức đoạn dứt giai đoạn trước và sau, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều đoạn dứt giai đoạn trước và sau. Do giai đoạn trước giai đoạn sau này đoạn dứt nên tất cả pháp đều dứt. Giai đoạn trước giai đoạn sau của tất cả pháp đều dứt tức là như thật vắng lặng nhiệm mầu, nghĩa là Niết-bàn không, vô sở đắc, đạo đoạn, ái tận, vô dư tạp nhiễm vĩnh diệt, cứu cánh. Thiện Hiện, Đại Bồ-tát cầu chứng quả vị Giác ngộ cao tốt muốn vì hữu tình giảng nói khai thị các pháp này đã đoạn dứt giai đoạn trước và sau là như thật vắng lặng sâu xa nhiệm mầu. Đó là Đại Bồ-tát làm hòn đảo cho thế gian nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát làm mặt trời mặt trăng cho thế gian nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát vì phá vỡ vô minh trong đêm dài từ lâu đã che khuất hữu tình nhiều lớp tối tăm, vì muốn trị bệnh mắt vô tri cho loài hữu tình làm cho họ sáng suốt, vì chiếu sáng cho tất cả hữu tình ngu tối nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì làm mặt trời mặt trăng cho thế gian nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm đèn đuốc cho thế gian nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát muốn vì hữu tình giảng nói sáu pháp Ba-la-mật-đa và kinh điển nghĩa lý chân thật tương ứng bốn Nhiếp sự, phương tiện dạy bảo làm cho họ siêng năng tu học, diệt trừ các loại vô minh đen tối nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì làm đèn đuốc cho thế gian nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm người dẫn đường cho thế gian nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát muốn làm cho những hữu tình đi theo tà đạo phải xa lìa bốn chỗ không nên đi và chỉ cho họ con đường duy nhất để quay về nẻo chánh, vì làm cho kẻ tạp nhiễm được thanh tịnh, kẻ sầu não được phấn khởi, kẻ buồn khổ được vui mừng, kẻ phi lý được đúng lý, kẻ lưu chuyển được hoàn diệt nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt. Đó là Đại Bồ-tát vì làm người dẫn đường cho thế gian nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm tướng soái cho thế gian nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát mong cầu quả vị Giác ngộ cao tốt muốn vì hữu tình giảng giải chỉ bày sắc không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh; thọ, tưởng, hành, thức không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh. Rộng nói cho đến trí Nhất thiết không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh; trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh. Đó là Đại Bồ-tát vì làm tướng soái cho thế gian nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nào là Đại Bồ-tát vì muốn làm chỗ cho thế gian hưởng đến nên hưởng tới quả vị Giác ngộ cao tốt? Thiện Hiện, Đại Bồ-tát mong cầu quả vị Giác ngộ cao tốt muốn vì hữu tình giảng giải chỉ bày sắc nên lấy hư không làm chỗ tới; thọ, tưởng, hành, thức lấy hư không làm chỗ tới. Rộng nói cho đến trí Nhất thiết lấy hư không làm chỗ tới; trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng lấy hư không làm chỗ tới. Vì tất cả pháp đều như hư không, không thật có nên Đại Bồ-tát muốn vì hữu tình giảng giải chỉ bày sắc chẳng phải tới, chẳng phải chẳng tới. Vì sao? Vì tánh của sắc là không. Trong không, không có tới, không có chẳng tới. Thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải tới, chẳng phải chẳng tới. Vì sao?

Vì tánh của thọ, tướng, hành, thức là không. Trong không, không có tới, không có chẳng tới, rộng nói cho đến trí Nhất thiết, chẳng phải tới, chẳng phải chẳng tới. Vì sao? Vì tánh của trí Nhất thiết là không. Trong không, không có tới, không có chẳng tới. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng chẳng phải tới chẳng phải chẳng tới. Vì sao? Vì tánh của trí Đạo tướng và trí Nhất thiết tướng là không. Trong không không có tới, không có chẳng tới. Đó là Đại Bồ-tát vì làm chỗ cho thế gian hưởng tới nên hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Vì sao vậy? Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không, vô tướng, vô nguyện làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không, vô tướng, vô nguyện, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không khởi, không tác làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không khởi, không tác, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không sinh, không diệt làm đích. Các Đại Bồ-tát đều không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không sinh, không diệt, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không nhiễm, không tịnh làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không nhiễm, không tịnh, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không thật có làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không thật có, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy như giấc mộng cho đến như thành Tầm hương làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong giấc mộng cho đến thành Tầm hương, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy vô lượng, vô biên làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong vô lượng, vô biên, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy chẳng cho, chẳng lấy làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong chỗ chẳng cho chẳng lấy ấy, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy chẳng nâng lên, chẳng hạ xuống làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong sự chẳng nâng lên, chẳng hạ xuống, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không đến, không đi làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt qua đích này. Vì sao? Vì trong không đến, không đi, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không tăng, không giảm làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không tăng, không giảm, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không vào, không ra làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không vào, không ra, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không nhóm họp, không tan rã làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không nhóm họp, không tan rã,

đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không hợp, không tan làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì trong không hợp, không tan, đích và chẳng phải đích đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy ngã cho đến cái thấy làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì ngã cho đến cái thấy còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy không ngã cho đến không cái thấy làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Không ngã cho đến không cái thấy còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy thường, lạc, ngã, tịnh làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Thường, lạc, ngã, tịnh còn rớt ráo không thật có hướng chi trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy vô thường, khổ, vô ngã, bất tịnh làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vô thường, khổ, vô ngã, bất tịnh còn rớt ráo không thật có hướng chi trong ấy còn có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy việc tham, sân, si làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Việc tham, sân, si còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy việc kiến sở tác làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Việc kiến sở tác còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong đó lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn giới làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong đó lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy vô động làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Tánh không động còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy năm uẩn làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Sắc cho đến thức còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu xứ bên trong làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Nhãn xứ cho đến ý xứ còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong đó lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu xứ bên ngoài làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì sắc xứ cho đến pháp xứ còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong đó lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu giới bên trong làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Nhãn giới cho đến ý giới còn rớt ráo không thật có, hướng gì trong ấy mà có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu giới bên ngoài làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Sắc giới cho đến pháp giới còn rớt ráo không thật

có, hướng gì trong ấy mà có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu thức giới làm đích. Vì sao? Nhân thức giới cho đến ý thức giới còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu xúc làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Nhân xúc cho đến ý xúc còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong đó mà có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu thọ làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Các thọ do nhân xúc làm duyên sinh ra, cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu giới làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Địa giới cho đến thức giới còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy bốn duyên làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích hay và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy mười hai phần duyên khởi làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vô minh cho đến lão tử còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy sáu pháp Ba-la-mật-đa làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy mười sáu không làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy bốn Thánh đế làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy ba mươi bảy pháp phần Bồ-đề làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy bốn Tịch lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Bốn Tịch lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy tám Giải thoát, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì tám Giải thoát, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy ba pháp môn giải thoát làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Ba pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô

nguyện còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy ba thừa, mười địa làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Bạc Tịnh quán cho đến bạc Như Lai còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy mười địa của Bồ-tát làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Bạc Cực hỷ cho đến bạc Pháp vân còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để sở đắc.

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy năm loại mắt, sáu phép thần thông làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì năm loại mắt sáu phép thần thông còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy mười lực của Như Lai, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, mười tám pháp Phật bất cộng làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy tất cả hạnh của Đại Bồ-tát, quả vị Giác ngộ cao tột của Phật làm đích. Các Đại Bồ-tát không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Vì tất cả hạnh của Đại Bồ-tát và quả vị Giác ngộ cao tột của Phật còn rốt ráo không thật có, hướng gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Thiện Hiện, tất cả pháp đều lấy Dự lưu cho đến Như Lai làm đích. Các Đại Bồ-tát

không thể vượt khỏi đích này. Vì sao? Dự lưu cho đến Như Lai còn rất ráo không thật có, huống gì trong ấy lại có đích và chẳng phải đích để nắm bắt được!

Cũng vậy Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát vì làm chỗ hướng tới cho thế gian nên hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Bấy giờ, Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, ai có thể tin hiểu sâu sắc?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, đối với quả vị Giác ngộ cao tột, Đại Bồ-tát nào phát ý mong cầu lâu dài, tinh tấn tu hành, đã từng cúng dường vô lượng chư Phật. Ở chỗ chư Phật đã phát thệ nguyện rộng lớn, gieo trồng nhiều căn lành đều đã thành thực; được vô lượng bạn lành nâng đỡ hộ niệm, thì mới có thể tin hiểu sâu sắc đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Đại Bồ-tát này dùng tánh nào, tướng nào, trạng nào, mạo nào để tin hiểu sâu xa Bát-nhã ba-la-mật-đa này?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, Đại Bồ-tát này dùng tánh điều phục tham, sân, si làm tánh. Dùng tướng xa lìa tham, sân, si làm tướng. Dùng dáng xa lìa tham, sân, si làm trạng. Dùng diện mạo xa lìa tham, sân, si làm mạo.

Lại nữa Thiện Hiện, Đại Bồ-tát này dùng tánh điều phục tham, sân, si và không tham, sân, si làm tánh. Dùng tướng xa lìa tham, sân, si và không tham, sân, si làm tướng. Dùng dáng xa lìa tham, sân, si và không tham, sân, si làm trạng. Dùng diện mạo xa lìa tham, sân, si và không tham, sân, si làm mạo.

Thiện Hiện nên biết, Đại Bồ-tát nào thành tựu tánh, tướng, trạng, mạo như thế, mới có thể tin hiểu sâu sắc Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Nếu tin hiểu sâu sắc Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này thì Đại Bồ-tát sẽ đạt tới đích nào?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy sẽ đạt tới trí Nhất thiết trí.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Nếu Đại Bồ-tát đạt tới trí Nhất thiết trí thì vị ấy thường làm chỗ cho các hữu tình quay về ư?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy! Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, nếu Đại Bồ-tát tin hiểu sâu xa thì đạt tới trí Nhất thiết trí. Nếu đạt tới trí Nhất thiết trí thì có thể làm chỗ quay về cho các hữu tình.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Đại Bồ-tát này thường làm việc khó làm, đó là mặc áo giáp, đội mũ kiên cố như vậy và nói: Ta sẽ độ thoát tất cả hữu tình, khiến họ chứng được Niết-bàn cứu cánh. Mặc dù làm việc độ thoát hữu tình như vậy nhưng hoàn toàn không thấy có hữu tình để độ.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy, đúng như điều ông nói! Lại nữa Thiện Hiện, Đại Bồ-tát này đã mặc áo, đội mũ không thệ nguyện thuộc sắc cho đến thức. Vì sao? Sắc cho đến thức đều rất ráo không thật có, chẳng phải là Bồ-tát, chẳng phải là áo mũ

nên nói áo mũ kia không thuộc sắc đến thức. Như vậy cho đến Đại Bồ-tát này đã mặc áo giáp, đội mũ không thuộc trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Vì sao? Trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng đều rất ráo sở hữu, chẳng phải là Bồ-tát, chẳng phải là áo mũ nên nói áo mũ ấy không thuộc trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Đại Bồ-tát này đã mặc áo đội mũ không thuộc ngã cho đến cái thấy. Vì sao? Ngã cho đến cái thấy đều rất ráo không thật có, chẳng phải là Bồ-tát, chẳng phải là áo mũ nên nói áo mũ kia chẳng thuộc ngã cho đến cái thấy. Đại Bồ-tát này đã mặc áo đội mũ không thuộc tất cả pháp. Vì sao? Tất cả pháp đều rất ráo không thật có, chẳng phải là Bồ-tát, chẳng phải là áo mũ nên nói áo mũ kia không thuộc tất cả pháp. Thiện Hiện, Đại Bồ-tát này tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế nên thường mặc áo đội mũ bền chắc này và nói: Ta sẽ độ tất cả hữu tình khiến họ đều chứng Niết-bàn cứu cánh.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Nếu Đại Bồ-tát có thể mặc áo mũ bền chắc như thế, nói rằng: Ta sẽ độ tất cả hữu tình, khiến họ đều chứng Niết-bàn chẳng rơi vào hàng Thanh văn và bậc Độc giác. Đại Bồ-tát này không vui theo, không để rơi vào hàng Thanh văn, hoặc bậc Độc giác. Vì sao? Vì đối với hữu tình, Đại Bồ-tát này chẳng phân chia giới hạn mà mặc giáp đội mũ bền chắc.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, ông dựa vào cơ sở nào mà nói: Nếu Đại Bồ-tát được mặc áo đội mũ bền chắc như thế thì chẳng rơi vào hàng Thanh văn, hoặc bậc Độc giác?

Khi ấy, Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát này chẳng phải vì độ thoát một ít hữu tình mà mặc áo mũ bền chắc như thế, cũng chẳng phải vì mong cầu một ít trí mà mặc áo mũ bền chắc như thế. Vì sao? Đại Bồ-tát này vì cứu độ khắp tất cả hữu tình, khiến họ vào Niết-bàn, mà mặc áo mũ bền chắc như thế, chỉ vì cầu được trí Nhất thiết trí mà mặc áo mũ bền chắc như thế. Do nguyên nhân này chẳng rơi vào hàng Thanh văn và bậc Độc giác.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Đại Bồ-tát này vì cứu vớt tất cả hữu tình khiến họ vào Niết-bàn, chỉ vì cầu được trí Nhất thiết trí mà mặc áo mũ bền chắc như vậy. Do nguyên nhân này chẳng rơi vào hàng Thanh văn và Độc giác.

Bấy giờ, Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Như vậy Bát-nhã ba-la-mật-đa này rất là sâu xa, không người tu, không pháp để tu, cũng không chỗ để tu, cũng không phải do đây mà được tu tập. Vì sao? Chẳng phải trong ý nghĩa sâu xa của Bát-nhã ba-la-mật-đa này lại có một chút pháp thật nào để gọi là người tu và pháp để tu hoặc chỗ tu tập hoặc do đây mới tu. Bạch Thế Tôn, như tu hư không là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc tu tất cả pháp là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc tu pháp không thật là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc tu không thật có là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc tu không hộ trì là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc tu pháp trừ bỏ là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, tu trừ bỏ pháp nào là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện đáp:

–Tu trừ bỏ năm uẩn là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu xứ bên trong là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu xứ bên ngoài là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ

sáu giới bên trong là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu giới bên ngoài là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu thức giới là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu xúc là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu thọ là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ sáu giới là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bốn duyên là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ mười hai chi duyên khởi là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ ngã cho đến cái thấy là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bốn Thánh đế là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bốn Tĩnh lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ tám Giải thoát, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ ba pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bậc Tịnh quán cho đến bậc Như Lai là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ năm loại mắt, sáu phép thần thông là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ tất cả hạnh của Đại Bồ-tát, quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Tu trừ bỏ trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy! Nếu Đại Bồ-tát tu trừ bỏ sắc nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa. Lại nữa Thiện Hiện, nên dựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này mà nghiệm biết Đại Bồ-tát không thoái chuyển. Nếu Đại Bồ-tát tuy hành Bát-nhã cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa mà không chấp trước thì phải biết đó là Đại Bồ-tát không thoái chuyển, nói rộng cho đến nếu Đại Bồ-tát tuy hành trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng mà không chấp trước, thì nên biết đó là Đại Bồ-tát không thoái chuyển.

Lại nữa Thiện Hiện, có các Đại Bồ-tát không thoái chuyển, khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, không coi lời nói và sự chỉ dạy của người khác là quan trọng; chẳng chỉ tin vào lời người khác mà có hành động, không bị tham dục, sân giận, ngu si, kiêu mạn làm tạp nhiễm, cũng chẳng bị chúng lôi kéo tâm. Cũng có Đại Bồ-tát không thoái chuyển chẳng lìa Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Có các Đại Bồ-tát không thoái chuyển khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nghe thuyết về Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, tâm họ chẳng kinh, chẳng sợ, chẳng sửng sốt, chẳng hoang mang, chẳng thoái lui sự cầu quả vị Giác ngộ cao tột. Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa hoan hỷ, ưa nghe đọc, tụng thọ trì, thông suốt một cách rõ ráo, chú tâm tư duy, như thuyết mà tu hành, thường không mệt mỏi nhằm chán. Nên biết Đại Bồ-tát không thoái chuyển này đời trước đã nghe nhiều về nghĩa lý Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, thọ trì, đọc tụng, tư duy đúng lý, tinh tấn tu hành, tâm không chán mỏi. Vì sao? Do Đại Bồ-tát không thoái chuyển này nghe thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa

sâu xa như thế mà tâm chẳng kinh, chẳng sợ, chẳng ngại nói rộng cho đến như thuyết tu hành, thường không chán mỗi.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

–Nếu Đại Bồ-tát nghe thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, tâm chẳng kinh, chẳng sợ chẳng sửng sốt, chẳng hoang mang, cũng chẳng thoái lui sự cầu quả vị Giác ngộ cao tốt. Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vui vẻ, thọ trì, ưa nghe đọc tụng thông suốt rọt ráo, chú tâm tư duy, đúng như thuyết mà tu hành, thường không nhàm chán mỗi mật. Đại Bồ-tát này vì sao tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, Đại Bồ-tát này liên tục tùy thuận, hưởng đến và đi vào trí Nhất thiết trí nên tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Đại Bồ-tát này làm sao tùy thuận liên tục hưởng đến và đi vào trí Nhất thiết trí khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nếu Đại Bồ-tát này liên tục tùy thuận hưởng đến và đi vào không, vô tướng, vô nguyện, hư không không thật có, không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh, chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn giới, không tạo, không tác, như giấc mộng cho đến như thành Tầm hương, đó là Đại Bồ-tát liên tục tùy thuận hưởng đến và đi vào trí Nhất thiết trí khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Như lời Thế Tôn dạy, nếu Đại Bồ-tát liên tục, tùy thuận, hưởng đến và đi vào không, vô tướng, vô nguyện, nói rộng cho đến như thành Tầm hương khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đó là Đại Bồ-tát liên tục tùy thuận hưởng đến và đi vào trí Nhất thiết trí khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là hành năm uẩn cho đến trí Nhất thiết tướng chẳng?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy chẳng hành năm uẩn cho đến trí Nhất thiết tướng. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát này liên tục tùy thuận, hưởng đến và đi vào trí Nhất thiết trí, không người nào làm được, không kẻ nào phá hoại được, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không có chỗ trụ, không phương hướng, chẳng bờ cõi, không số, không lượng, không qua, không lại. Đã không thể nắm bắt số lượng qua lại, cũng không có năng chứng. Thiện Hiện, trí Nhất thiết trí như vậy không thể dùng năm uẩn chứng được, nói rộng cho đến không thể dùng trí Nhất thiết tướng chứng được. Vì sao? Vì năm uẩn tức là trí Nhất thiết trí, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng tức là trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì hoặc chân như của năm uẩn, hoặc chân như của trí Nhất thiết trí, hoặc chân như của tất cả pháp đều là một chân như không hai không khác, nói rộng cho đến chân như của trí Nhất thiết tướng, hoặc chân như của trí Nhất thiết trí hoặc chân như của tất cả pháp đều là một chân như không hai không khác. Thế nên trí Nhất thiết trí không thể đem năm uẩn chứng được, nói rộng cho đến không thể đem trí Nhất thiết tướng chứng được.

